

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่..... ฉบับที่..... เดือน..... พ.ศ.

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถีพุทธ โรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร

นายธีรวิทย์ บ้านเนิน

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถีพุทธ โรงเรียนสยามสามไตร (2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองโรงเรียนสยามสามไตรที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถีพุทธ โรงเรียนสยามสามไตร จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและอาชีพ (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ความพึงพอใจของผู้ปกครองไปเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสยามสามไตร

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ปกครองโรงเรียนสยามสามไตรปีการศึกษา 2560 จำนวน 150 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน ได้รับแบบสอบถามคืนที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การทดสอบค่า (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถีพุทธ โรงเรียนสยามสามไตร

ความนำ

การจัดการศึกษาของไทยแต่เดิมนั้น เป็นตัวอย่างที่ดีของความหมายการศึกษาคือชีวิต และชีวิตคือการศึกษา ทั้งนี้ เพราะการศึกษาเริ่มขึ้นจากครอบครัว โดย พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ทำหน้าที่เป็นครู เด็กได้รับการฝึกหัดอบรมตามวิถีชีวิตที่ครอบครัวดำเนินอยู่ ครั้นเติบโตขึ้นประสบการณ์ชีวิตก็ขยายวงกว้าง ออกสู่ชุมชน ท้องถิ่นและบ้านเมืองวิถีการศึกษาและวิถีชีวิต จึงผสมผสานกัน การศึกษาใช้ชีวิตและความเจริญของชีวิตเป็นตัวตั้งมีบริบทคือ สิ่งแวดล้อม ถิ่นที่อยู่ อาชีพ การทำมาหากิน ประเพณี คุณค่าทางศาสนาและความคาดหวังที่จะให้ผู้เรียนเจริญขึ้นอย่างไร การศึกษาจึงความหมาย ดังที่ เสถียร โกเมศ (อ้างถึงใน สุนน อมรวิวัฒน์, 2544, หน้า 37) ได้เขียนว่า “เป็นการปลูกฝังบ่มเพาะให้เรียนรู้วิถีชีวิต ให้

กุลบุตร กุลธิดามีความเจริญอกงามทั้งในด้านการดำรงชีวิตและการมีส่วนร่วมซึมซับความดีงามตั้งแต่เล็กจนโต” การศึกษาจึงเป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (socialization) ที่สำคัญ นับตั้งแต่เกิดจนตาย คนไทยได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งจากจารีตประเพณี ครอบครัว และชุมชน มีสถาบันหลัก คือ ศาสนาที่วางเกณฑ์ของความดี ความเก่ง และความสุภาพ หลักศีลธรรม บุญ – บาป เวร – กรรม กุศล – อกุศล ได้ถูกปลูกฝังอยู่ในจิตสำนึกชีวิตของไทยจึงได้รับการเจริญเติบโตไปอย่างสอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติ ปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค สร้างเสริมชีวิตให้เรียบง่าย และสมคุณการเปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ ในแต่ละช่วงละชีวิตจึงเป็นกระบวนการบ่มเพาะฝึกรอบตามแบบอย่างที่ดีงาม ของครอบครัวและชุมชน มีการนับถือ ศรัทธาในหมู่คณะของผู้นำทั้งที่เป็นพระภิกษุสงฆ์ ผู้สูงอายุและผู้ที่มีประสบการณ์สำเร็จในงานอาชีพ บุคคลนับตั้งแต่เกิดมาจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะต้องผ่านกระบวนการขัดเกลาหล่อหลอมหรือที่เรียกว่า การขัดเกลาทั้งสิ้น รูปแบบการขัดเกลาของตัวแทนขัดเกลาทางสังคม(socializationagent) จึงมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อชีวิตในแต่ละช่วงวัยเป็นอย่างยิ่ง

ในโลกยุคปัจจุบันเป็นโลกแห่งยุคของข้อมูลข่าวสารที่เรียกว่า ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) และเป็นสังคมของความรู้ (Knowledge-Based Society) มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์ต้องเพิ่มพูนศักยภาพของตนเองเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งศักยภาพเป็นสิ่งที่จะบ่งบอกว่าบุคคลจะสามารถกระทำการต่างๆ ได้ดีเพียงใด การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุลทั้งทางด้านสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม เพื่อเสริมสร้างในการพัฒนาความเจริญเติบโตทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (อ้างถึงในกรมวิชาการ, 2543:4)

โรงเรียนเป็นสถาบันทางการศึกษาและเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ, 2546:5) จากสภาพปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม เทคโนโลยีทันสมัยมีบทบาทในชีวิตประจำวัน อารยธรรมต่างประเทศมีผลต่อวิถีชีวิตของคนไทย การดูแลเอาใจใส่และพึงพาอาศัยกัน

ครอบครัวปฐมภูมิตนน้อยลง การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ เป็นคนดี มีคุณธรรมนำความรู้และอยู่ในสังคมอย่างสมบูรณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สังคมไทย ซึ่งเป็นเมืองพระพุทธศาสนามั่นคงและน่าอยู่สืบไป

ปีการศึกษา 2546 สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พัฒนาโรงเรียนรูปแบบใหม่ 5 ลักษณะ โรงเรียนวิถีพุทธเป็นโรงเรียนรูปแบบใหม่ 1 ใน 5 ลักษณะที่กำหนดให้มีขึ้นในโรงเรียนปกติ โดยมีจุดเน้นที่การพัฒนาจิตวิญญาณเป็นการเรียนรู้รากเหง้าของภูมิปัญญาไทย คือ หลักธรรมพระพุทธศาสนาอันทรงคุณค่าให้ผสมผสานกับการปฏิรูปการเรียนรู้ (อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ, 2546ก:1) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 22 และ 23 (อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ, 2546ข:11) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียนโดยยึดหลักธรรมชาตินิยม การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เจริญอกงามตามหลักแห่งปัญญาวัชรธรรม 4 ประการ คือ การอยู่ใกล้ชิดคนดี การเอาใจใส่ศึกษาโดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี การมีกระบวนการคิดวิเคราะห์พิจารณาเหตุผลที่ได้อย่างถูกวิธีและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จากความสำคัญข้างต้น โรงเรียนวิถีพุทธจึงเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่นำหลักพระพุทธธรรมให้ย้อนกลับมาบ่มบพาทในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมโดยมีองค์ความรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้ศึกษาเข้าใจธรรมชาติของโลกและชีวิตที่แท้จริงและฝึกให้ผู้ศึกษาสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ยังผลให้ผู้เรียนมีความสุขและช่วยให้นักเรียนรอบข้าง ตลอดจนสังคมมีความสุขพร้อมกันไปด้วยอย่างชัดเจน ดังนั้นโรงเรียนวิถีพุทธ จึงถือเป็นแกนหลักของการศึกษาที่จะพัฒนามนุษย์สู่ชีวิตที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้เข้าโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้รับผิดชอบ ย่อมตระหนักและประจักษ์ว่านักเรียนในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธจะมีการพัฒนาด้านกาย สีด จิต และปัญญาอย่างเป็นองค์รวมและต่อเนื่อง มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นทุกวันทุกขณะ ชีวิตที่เป็นการศึกษาจึงเป็นชีวิตที่เรียนรู้และพัฒนาได้อย่างไม่มีวันจบ อันเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการสืบต่อที่มีคุณลักษณะแห่งบุคคลที่มีการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในขณะที่เดียวกันก็เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมประสานประโยชน์ให้กับสังคมได้อย่างร่มเย็น
สันติสุข

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการ
สอนแนวโรงเรียนวิถีพุทธนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับยุคสมัยนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป
อย่างรวดเร็วในด้านเทคโนโลยีเป็นยุคสมัยที่การศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ผู้คน
หลังไหลตามกระแส ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อ
การจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนสยามสามไตรตลอดจนเพื่อทราบว่าผู้ปกครอง
ที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศอายุวุฒิการศึกษาอาชีพมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา
โรงเรียนแนววิถีพุทธของโรงเรียนสยามสามไตรแตกต่างกันหรือไม่ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้
ไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนวิถีพุทธให้บรรลุผลสำเร็จยิ่งขึ้น
ก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและความรู้ สามารถ
อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถีพุทธ
โรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองโรงเรียนสยามสามไตร
กรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถีพุทธจำแนกตามเพศวุฒิการศึกษาและอาชีพ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ความพึงพอใจของผู้ปกครองไปเป็นแนวทาง
ในการพัฒนาโรงเรียนสยามสามไตร

ขอบเขตการวิจัย

- 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองโรงเรียนสยามสามไตร จำนวน 150
คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกนจำนวน 108
คน
- 2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพผู้ปกครอง ประกอบด้วย

1. เพศ

- ชาย
- หญิง

2. วุฒิการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรีขึ้นไป

3. อาชีพ

- รับราชการ
- รัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัทเอกชน
- อื่นๆ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร โดยมีขอบข่ายดังนี้

1. ด้านกายภาพ
2. ด้านการจัดวิถีพุทธสู่การเรียนรู้
3. ด้านกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนวิถีพุทธ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of congruence (IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล และเนื้อหาที่จะทำวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนวิถิพุทธ กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนวิถิพุทธ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยใช้ t - test
4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนวิถิพุทธ กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 108 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 78 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 รองลงมาได้แก่ เพศหญิง 37 คิดเป็นร้อยละ 34.3 โดยมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2 มากที่สุด
2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถิพุทธ โรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง 108 คน มีความพึงพอใจในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านการจัดวิถิพุทธสู่การเรียนรู้ ด้านกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนวิถิพุทธ ไม่แตกต่างกัน ด้านกายภาพ แตกต่างกัน

3.1 ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร ด้านกายภาพ ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดวิธีพหุศาสตร์การเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนวิถิพุทธ ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ

5. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

5.1 ด้านกายภาพ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแนววิถิพุทธ โรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

5.2 ด้านกิจกรรมวิถิพุทธสู่การเรียนรู้ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแนววิถิพุทธ โรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

5.3 ด้านกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนวิถิพุทธเรียนรู้ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแนววิถิพุทธ โรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถิพุทธ โรงเรียนสยามสามไตรกรุงเทพมหานคร พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การแสดงความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถิพุทธ โรงเรียนสยามสามไตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ

มาก โดยมีความพึงพอใจในด้านกายภาพมากที่สุด รองลงมาคือด้านกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนวิถิปุทธ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการจัดวิถิปุทธสู่การเรียนรู้ เนื่องมาจากผู้ปกครอง มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาแนววิถิปุทธ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจ้าอธิการพิชิตศักดิ์ จีบสันเทียะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนวิถิปุทธ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนวิถิปุทธ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศ และปฏิสัมพันธ์ ด้านกายภาพ/สภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมพื้นฐานชีวิต ตามลำดับผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนวิถิปุทธ เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันแต่เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 1 กายภาพ โดยภาพรวมและรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาแนววิถิปุทธด้านกายภาพสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 24 - 25 (อ้างถึงใน มณีรัตน์ เมียส2554 : 23 – 24) ว่าสภาพด้านกายภาพของสถานศึกษาโดยทั่วไปนั้นเป็นปัจจัยภายนอกที่สำคัญต่อการเรียนรู้ในพระพุทธศาสนาก็เช่นเดียวกันมีการให้ความสำคัญกับสภาพด้านกายภาพ ดังจะเห็นได้จากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญกับสถานที่ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้มาก ดังนั้นโรงเรียนวิถิปุทธจึงกำหนดให้มีสภาพด้านกายภาพตามหลักธรรมสัปายะ๑ซึ่งหมายถึงสิ่งที่สบายสิ่งที่เหมาะสมสิ่งที่เกื้อกูลช่วยสนับสนุนการเจริญภาวนาให้บังเกิดผลดี ช่วยให้สมาธิตั้งมั่นไม่เสื่อมถอยนั่นเองสภาพโรงเรียนวิถิปุทธด้านกายภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งอีกประเด็นหนึ่งกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนใช้หลักพุทธธรรมในการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรเอื้อในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านด้วยวิถีวัฒนธรรมแสงปัญญาเช่นอาคารสถานที่ที่เหมาะสมเพียงพอแหล่งเรียนรู้อุปกรณ์ทันสมัยตรงตามความต้องการบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีโภชนาการดีส่งเสริมสุขภาพพลานามัยอากาศดีปลอดโปร่งสบายไม่มีมุมอับไร้ฝุ่นไร้มลภาวะกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน

เหมาะสมกับผู้เรียนการบริหาร โรงเรียนวิถีพุทธด้านกายภาพผู้บริหารสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1) จัดประดิษฐานพระพุทธรูปประจำโรงเรียนและประจำห้องเรียนอย่างเหมาะสม ได้แก่จัดสถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปประจำโรงเรียนและมีสัญลักษณ์ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ประจำห้องเรียนมีห้องจริยธรรมหรือห้องพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม

2) มีป้ายนิเทศป้ายคติธรรมคำขวัญคุณธรรมจริยธรรมโดยทั่วไปในบริเวณ โรงเรียนได้แก่มีป้ายคติธรรมติดตามห้องเรียนหรือตามอาคารเรียนมีป้ายคำขวัญคุณธรรม จริยธรรมโดยทั่วไปในบริเวณ โรงเรียนมีป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างเหมาะสม

3) สภาพโรงเรียนวิถีพุทธต้องสะอาดสว่างสงบปลอดภัยร่มรื่นเรียบง่ายใกล้ชิด ธรรมชาติกล่าวคือมีสาธารณูปโภคเพียงพอตามความจำเป็นห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบ เหมาะสมต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนวิถีพุทธสะอาดปลอดภัยร่มรื่นสวยงามถูก สุขลักษณะโดยการมีส่วนร่วมของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนและมีการดำเนินกิจกรรม สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4) บริเวณโรงเรียนปราศจากสิ่งเสพติดและอบายมุขสิ่งมอมเมาทุกชนิดได้แก่ โรงเรียนไม่มีมุมอับหรือแหล่งมั่วสุมมีบริเวณให้นักเรียนได้ออกกำลังกายอย่างเหมาะสมและ ปลอดภัยมีกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ห่างไกลยาเสพติดมีระบบ ช่วยเหลือนักเรียนมีมาตรการเพื่อให้โรงเรียนปลอดสิ่งเสพติดอบายมุขและสิ่งมอมเมาต่างๆ โดยผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

ด้านที่ 2 การจัดวิถีพุทธสู่การเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้อมีความพึงพอใจใน ระดับมาก แสดงว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดวิถีพุทธสู่วิถีการเรียนรู้ของโรงเรียน วิถีพุทธซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ 2546 (อ้างถึงใน เจ้าอธิการพิชิตศักดิ์ จีบ สันเทียะ 2553 : 15) ได้กล่าวว่า การจัดวิถีพุทธสู่วิถีการเรียนรู้ของโรงเรียนวิถีพุทธ ประกอบด้วย 3 หลัก ได้แก่ หลักการจัดวิถีพุทธลงสู่วิถีการเรียนรู้ หลักธรรมสำคัญสู่การ จัดการเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธและหลักทำเนวการจัดการเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธ

ด้านที่ 3 กิจกรรมนักเรียนโรงเรียนวิถีพุทธ โดยภาพรวมและรายข้อมีความพึงพอใจ ในระดับมาก สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ 2546 (อ้างถึงใน เจ้าอธิการพิชิตศักดิ์ จีบ

สันเทียะ 2553 : 17 - 18) ได้กล่าวถึงกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนวิถิปุทธ โดยมีหลักการ หลักคิด และหลักปฏิบัติ ดังนี้

หลักการกระบวนการพัฒนาผู้เรียนคือการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายต่อเนื่องเป็นวิถีชีวิตเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดมีการฝึกปฏิบัติเสมอๆ ทั้งด้านความประพฤติ (ศีล) จิตใจ (สมาธิ) และปัญญา (ปัญญา) เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปพร้อมๆ กันคือ

หลักคิดการจัดการศึกษาตามแนวพุทธปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนวิถิปุทธคือกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งใน ความประพฤติ (ศีล) จิตใจ (สมาธิ) และปัญญา (ปัญญา) เพื่อความเจริญงอกงามในทุกขั้นตอนของชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกินอยู่ดูฟังในชีวิตประจำวันที่มีสติสัมปชัญญะคอยกำกับเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนจนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมให้เจริญสืบต่อไปและเนื่องจากพุทธศาสนามีหลักการพัฒนาว่ามนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะฝึกฝนและพัฒนาได้ประกอบกับวิเคราะห์ผู้เรียนว่ามีสติปัญญาอุปนิสัยความพร้อมและภูมิหลังที่แตกต่างกันการพัฒนาจึงเน้นที่ตัวผู้เรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ

หลักปฏิบัติในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนวิถิปุทธนั้นครูและผู้บริหารสามารถจัดพัฒนาได้ตามหลักการหลักคิดข้างต้น โดยให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาซึ่งมีลักษณะการจัดกิจกรรมไว้เป็นแนวทาง 4 ลักษณะคือกิจกรรมเสริมเนื้อหาสาระตามหลักสูตรกิจกรรมประจำวัน/ประจำสัปดาห์กิจกรรมเนื่องในโอกาสวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและกิจกรรมพิเศษอื่นๆ

2. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถิปุทธโรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเจ้าอธิการพิชิตศักดิ์ จีบสันเทียะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนวิถิปุทธ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนวิถิปุทธ จำแนกตามเพศ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถิปุทธโรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่

วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา
แนวโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนสยามสามไตรกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่ม
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจ้า
อธิการพิชิตศักดิ์ จีบสันเทียะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองที่
มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2
พบว่าผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนวิถีพุทธ
เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแนววิถี
พุทธ โรงเรียนสยามสามไตร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพ
ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแนวโรงเรียน
วิถีพุทธ โรงเรียนสยามสามไตรกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเจ้าอธิการพิชิตศักดิ์
จีบสันเทียะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการ
บริหารงานของโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่าผล
การเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนวิถีพุทธ เมื่อ
จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลวิจัยครั้งนี้ ด้านกายภาพพบว่าผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะแนวทางในการ
พัฒนาหรือปรับปรุงด้านกายภาพของโรงเรียนคือควรมี โต๊ะ หรือมูมที่เพิ่มในการอ่านหนังสือ
หรือทำงานของนักเรียน ควรปรับปรุงสภาพในมูมที่อับเพื่อป้องกันยุงและแมลง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ทำการวิจัยครั้งนี้ในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างควรจะไปเก็บข้อมูลในเครือข่ายโรงเรียนวิถีพุทธที่อื่นๆ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่หลากหลาย

2.2 ควรเปลี่ยนจากการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองมาเป็นการดำเนินงานในโรงเรียนวิถีพุทธ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2546). **แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ.** กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภา

กระทรวงศึกษาธิการ.(2547).**โรงเรียนวิถีพุทธ.** กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547

เจ้าอธิการพิชิตศักดิ์ จีบสันเทียะ.(2553). “**ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการ**

บริหารงานของโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,บัณฑิต

วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรังสิต.

ณัฐกิตติ ศรีสันต์.(2548) “**ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ**

ในภาคตะวันออก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระราชวรมุณี (ประยูทธ์ ปยุตโต). (2526). **การศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์.**

กรุงเทพฯ :กราฟิกอาร์ต.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2546). **พุทธวิธีในการสอน.** กรุงเทพฯ : สหธรรมมิก.

มนิรัตน์ เมียส.(2554).“**การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธโรงเรียนชินอรสวิทยาลัย เขตบางกอก**

น้อย กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

เมตตา ภิรมย์ภักดี. (2546). **การนำวิถีพุทธสู่การเรียนรู้.** สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

มูลนิธิยุวสถิรคุณ.(2558). **คู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรม.** กรุงเทพฯ : สหมิตร

- ถ้อยคำ พิศณุศักดิ์.(2550). “ศึกษาการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน
จังหวัดฉะเชิงเทรา” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชา การ
บริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วาสนา กล้าน้อย.(2556). “ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2”วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- สมุทร อินทลี.(2551) “การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนววิถี
พุทธโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง ตำบลลาดไทร อำเภอบางแพวง จังหวัดนครราชสีมา”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพรรณิ แก้วจันทร์.(2556) “การบริหารงานโรงเรียนวิถีพุทธโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต ๔๒.” วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตร
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย.
- อุไรลักษณ์ ไชยนุวัตติ.(2551) “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 จังหวัด
นนทบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรังสิต.